

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 май 2023 г.
(OR. en)

9311/23

EDUC 162
JEUN 87
SOC 316
EMPL 206

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Европейското пространство за образование: поглед към 2025 г. и след това - Резолюция на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите посочената по-горе резолюция на Съвета, която беше одобрена от Съвета (образование, младеж, култура и спорт) на заседанието му от 16 май 2023 г.

Европейското пространство за образование: поглед към 2025 г. и след това

Резолюция на Съвета

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

1. ПРИПОМНЯ политическия контекст във връзка с европейското пространство за образование, изложен в приложението към настоящата резолюция.
2. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че европейското пространство за образование може да се превърне в реалност до 2025 г. само чрез силния политически ангажимент на държавите членки, и ИЗТЪКВА необходимостта от непрекъснати усилия както от страна на държавите членки, така и на Комисията, в рамките на съответните им области на компетентност и по целесъобразност с участието на съответните заинтересовани страни на национално и европейско равнище, за да бъдат предприети необходимите стъпки за изграждане на европейското пространство за образование.
3. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ съобщението на Комисията относно напредъка към постигането на Европейското пространство за образование¹.
4. ПОДЧЕРТАВА, че образованието и обучението във всякакъв контекст, на всички равнища и във всяка форма са от решаващо значение, за да се гарантира социално сближаване, конкурентоспособност и устойчив растеж в Европейския съюз и неговите държави членки, както и за бъдат подготвени за екологичния и цифровия преход и да получат подкрепа по време на тези преходи. Особено във време, когато за гражданите е от съществено значение да постигнат лична реализация и благосъстояние и да се адаптират към предизвикателствата на променящия се свят, и да продължат да се ангажират с активно и отговорно гражданство, ИЗТЪКВА значението на висококачественото, приобщаващо и равнопоставено образование, обучение и учене през целия живот за всички – както за децата, така и за възрастните.

---

¹ COM(2022) 700 final.

5. **НАБЛЯГА** на факта, че европейското пространство за образование следва да се основава на подход за учене през целия живот, който обхваща системите за образование и обучение по приобщаващ и цялостен начин и включва преподаването, обучението и ученето във всякакъв контекст, на всички равнища и във всяка форма, независимо дали формално, неформално или информално, от образованието и грижите в ранна детска възраст до училищното образование и професионалното образование и обучение, както и висшето образование и ученето за възрастни.
6. **ИЗТЪКВА ОТНОВО**, че следва да се засили междусекторното сътрудничество между съответните инициативи на ЕС в областта на образованието и обучението и тези в свързани области и сектори на политиката, по-специално заетостта, социалната политика, научните изследвания, иновациите, околната среда и младежта и секторите на културата и творчеството, при пълно зачитане на правното основание за съответните области на политиката, както е посочено в Договорите. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от координация и съгласуваност на всички инициативи на ЕС в областта на образованието и обучението, по-специално тези, които се отнасят до уменията и компетентностите.
7. **ОТБЕЛЯЗВА**, че европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението е от решаващо значение за социалното сближаване и добре функциониращата икономическа среда в Европейския съюз, за да се гарантират дългосрочната конкурентоспособност на Съюза и успехът на екологичния и цифровия преход и да се намалят социалните, регионалните и икономическите неравенства. Поради това **ОТЧИТА** важния принос на европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението, включително в стратегическата рамка, за съответните части на европейския семестър.

8. ИЗТЪКВА, че е важно да се насърчават полезните взаимодействия между европейското пространство за образование, европейското пространство за висше образование и европейското научноизследователско пространство, като същевременно се избягва дублирането на ресурси, структури и инструменти, както и да се използва пълният потенциал на алиансите на европейски университети във всички техни задачи, включително като се подкрепя тяхната устойчивост и като продължи да се укрепва тяхното измерение на научните изследвания и иновациите, в съответствие с препоръката на Съвета от 5 април 2022 г. относно изграждане на мостове за ефективно европейско сътрудничество в областта на висшето образование².
9. ОТЧИТА, че основните и демократични ценности на Европа са подложени на изпитания и че непровокираната агресия на Русия срещу Украйна е променила геополитическата обстановка. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че съвместните усилия и транснационалното сътрудничество в областта на образованието и обучението не само улесняват и укрепват отговорите на Съюза и на държавите членки на потребностите, възникнали в резултат на агресията, но също така спомагат за утвърждаването на нашите ключови образователни ценности и принципи, като например приобщаването, равнопоставеността, академичната свобода и институционалната автономност, както и нашите общи ценности и нашето единство в Съюза.
10. НАБЛЯГА на факта, че установяването и премахването на оставащите пречки пред мобилността с цел учене и преподаване са от ключово значение за цялостното изграждане на европейско пространство за образование и за създаването на стабилна, безопасна, устойчива и просперираща Европа. Транснационалното сътрудничество засилва приобщаването, равнопоставеността, високите постижения, многообразието, привлекателността и конкурентоспособността на европейското образование и обучение на световната сцена. Поради това ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че следва да се положат усилия за превръщането на автоматичното взаимно признаване в образованието и обучението в реалност. Освен това ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че следва да се насърчават възможностите учащите и учителите да бъдат мобилни, а институциите в Европа и извън нея да си сътрудничат помежду си.

---

² ОВ С 160, 13.4.2022 г., стр. 1.

11. ПРИЗНАВА, че от 2017 г. насам е постигнат напредък в изграждането на европейското пространство за образование и че в целия ЕС са приложени широк набор от мерки за постигане на стратегическите приоритети, определени в стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението (2021 – 2030 г.). Чрез различни инициативи, сътрудничество и съвместно създаване европейското пространство за образование постепенно придобива форма.
12. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че съсредоточаването върху изпълнението както на национално, така и на европейско равнище, в контекста на стратегическата рамка, съгласно съответните компетентности на всяко равнище, при строго наблюдение в рамките на съществуващите структури и при надлежно отчитане на административната тежест, ще бъде от ключово значение за оставащия период от първия цикъл до 2025 г.
13. ПОДЧЕРТАВА, че петте стратегически приоритета, определени в стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението (2021 – 2030 г.), представляват основата за работата и за трайното европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението, включително за изграждането на европейското пространство за образование. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че текущият процес на междинен преглед и пълният доклад относно европейското пространство за образование, който ще бъде публикуван от Европейската комисия през 2025 г., следва да се съсредоточат върху тези пет стратегически приоритета, включително върху по-задълбочен анализ на конкретните области, изброени по-долу.

14. ОТЧИТА, че последващите действия във връзка с целите на равнище ЕС показват положителни тенденции по отношение на няколко дългосрочни показателя, като например повишено участие в образованието и грижите в ранна детска възраст, намаляване на преждевременното напускане на училище и по-голям дял на младите хора със завършено висше образование. Очевидно е обаче, че продължават да съществуват много предизвикателства, особено въздействието на социално-икономическия статус върху образователните постижения и благосъстоянието на учениците. Поради това ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че за изграждането на европейско пространство за образование до 2025 г. следва да се обърне специално внимание на следното:

- подобряване на равнопоставеността, приобщаването и успеха за всички в образованието и обучението и придобиването на ключови компетентности, включително основни умения, за да се даде възможност за пълноценно личностно, социално, гражданско и професионално развитие на всички европейски граждани;
- придаване на по-голяма стойност на учителската професия и справяне с недостига на учители; насърчаване на професионалното развитие, възможностите за мобилност, условията на труд и благосъстоянието на учителите като ключови фактори за повишаване на привлекателността на професията;
- премахване на оставащите пречки пред мобилността, при същевременно насърчаване на приобщаваща, устойчива и балансирана мобилност в ЕС, включително чрез постигане на автоматично взаимно признаване в образованието и обучението³;
- насърчаване на ученето през целия живот, включително ученето за възрастни, повишаването на квалификацията и преквалификацията, със специален акцент върху уменията и компетентностите за екологичния и цифровия преход.

---

³ В съответствие с Препоръката на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно насърчаването на автоматичното взаимно признаване на квалификациите за висше образование и за завършен гимназиален етап на средно образование и квалификациите по обучение и на резултатите от периоди на учене в чужбина, ОВ С 444, 10.12.2018 г., стр. 1.

15. **ЩЕ ПРОВЕДЕ ОБСЪЖДАНЕ** върху стратегическата рамка и ще обмисли възможността за преразглеждане на приоритетните области и за извършване на всякакви други необходими корекции за втория цикъл до 2030 г.
16. **ПОДЧЕРТАВА**, че успешното използване на отворения метод на координация, основаващ се на взаимното обучение, споделянето на най-добри практики, както и използването и когато е целесъобразно – усъвършенстването на общи референтни инструменти като DigComp и GreenComp, е от ключово значение за изграждането на европейското пространство за образование.
17. **ОТЧИТА**, че Учебната лаборатория за инвестиране в качествено образование и обучение има потенциала да бъде полезен инструмент за държавите членки, който да се използва на доброволна основа за постигане на стратегически приоритети чрез предлагането на научни изследвания и примери на най-добри практики за ефективни инвестиции и интервенции на политиката, като същевременно се насърчава разработването на политики въз основа на факти.
18. **ОТЧИТА**, че реформираното управление и засиленото сътрудничество на равнище ЕС могат да помогнат на държавите членки да се справят с възникващите предизвикателства и да работят в по-тясно сътрудничество за изграждането на европейското пространство за образование. Наред с това **ОТЧИТА** постигнатия напредък в укрепването на позицията на Групата на високо равнище по въпросите на образованието и обучението чрез преразглеждането на нейната роля и създаването на Координационен съвет. **ПРИЗНАВА**, че новата структура на управление се оказва ефикасна и полезна по време на кризи като COVID-19 и агресивната война на Русия срещу Украйна.
19. **ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ** обаче, че са необходими допълнителни усилия, за да се даде възможност за по-добро разпространение на констатациите, както и за обмен на информация и знания между работните групи по линия на стратегическата рамка, съставите на генералните дирекции и Групата на високо равнище по въпросите на образованието и обучението, за да се гарантира полезно взаимодействие между техническото и политическото равнище и да се извлекат максимални ползи от европейското сътрудничество.

20. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от засилен и целенасочен диалог между Комитета по образование и Комитета по заетостта и ако е целесъобразно и уместно, други страни, участващи в процеса на европейския семестър.
21. ПРИКАНВА държавите членки и Комисията да активизират усилията си за съвместно създаване на европейското пространство за образование в сътрудничество с други заинтересовани страни на национално и европейско равнище, когато е уместно, включително доставчици и институции в областта на образованието и обучението, изследователи, социалните партньори и гражданското общество. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че във връзка с това групата на високо равнище следва допълнително да обсъди постигнатия напредък, оставащите предизвикателства и бъдещите развития и да разгледа окончателния доклад относно европейското пространство за образование през 2025 г. Освен това ПРИЗОВАВА Координационния съвет на групата на високо равнище да координира изготвянето на политическа програма в областта на образованието и обучението за период от 18 месеца, която да бъде одобрена от Групата на високо равнище по въпросите на образованието и обучението и представена на Съвета.
22. ПРИКАНВА Комисията да разгледа възможността за своевременно изготвяне и представяне на предложение за Европейска година на учителите.
23. НАСТОЙЧИВО ПРИЗОВАВА Комисията да продължи да използва насоките на Съвета и предишните заключения и резолюции на Съвета относно европейското пространство за образование като основа за своята работа при улесняването на процеса на междинен преглед през 2023 г. и изготвянето на пълния доклад относно европейското пространство за образование до 2025 г., включително подготвителната работа, която би могла да доведе до евентуално преразглеждане от страна на Съвета на целите на равнище ЕС за втория цикъл до 2030 г.

24. ПРИЗОВАВА Комисията да продължи да работи, въз основа на експертното становище на Постоянната група по показателите и критериите, по предложения за възможни показатели или цели на равнище ЕС в областта на приобщаването и равнопоставеността за учителската професия, както и за ученето, насочено към устойчивостта, и да докладва на Съвета.
25. ОЧАКВА Комисията да положи допълнителни усилия в съответствие със стратегическите приоритети, договорени от Съвета и обхващащи образованието и обучението във всякакъв контекст, на всички равнища и във всяка форма, в тясно сътрудничество със Съвета.

Политически контекст

Съвет на Европейския съюз

1. Заключение на Съвета „Към визия за европейско образователно пространство“, ОВ С 195, 7.6.2018 г., стр. 7.
2. Препоръка на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно насърчаването на автоматичното взаимно признаване на квалификациите за висше образование и за завършен гимназиален етап на средно образование и квалификациите по обучение и на резултатите от периоди на учене в чужбина, ОВ С 444, 10.12.2018 г., стр. 1.
3. Резолюция на Съвета относно по-нататъшното развитие на европейското пространство за образование в подкрепа на ориентирани към бъдещето системи за образование и обучение, ОВ С 389, 18.11.2019 г., стр. 1.
4. Резолюция на Съвета относно образованието и обучението в рамките на европейския семестър: осигуряване на информирани дебати за реформите и инвестициите, ОВ С 64, 27.2.2020 г., стр. 1.
5. Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.), ОВ С 66, 26.2.2021 г., стр. 1.
6. Резолюция на Съвета относно структурата за управление на стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.), ОВ С 497, 10.12.2021 г., стр. 1.
7. Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно изграждане на мостове за ефективно европейско сътрудничество в областта на висшето образование, ОВ С 160, 13.4.2022 г., стр. 1.

Европейска комисия

8. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г. (COM(2020) 625 final).
  9. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно напредъка към постигането на Европейското пространство за образование (COM(2022) 700 final).
-